

Energiebesparing nog maar mondjesmaat toegepast

Alle energiebesparende producten ten spijt zijn wij in Nederland de afgelopen tien jaar 30% meer elektriciteit gaan gebruiken. Spaarlampen en energiezuinige huishoudelijke apparatuur wegen niet op tegen computers en plasma tv-schermen. Zuinige motoren wegen nauwelijks op tegen de toegenomen automobilititeit. Energie besparen is kennelijk niet populair. Zelfs politici die hier vaak hun mond van vol hebben, hoor je zelden over het afdwingen van het gebruik van nieuwe besparende technologieën. Misschien omdat 72% van de Nederlanders vindt dat zij efficiënt genoeg met energie omgaat en besparing dus niet nodig acht?

Toch wordt besparing in het algemeen als beste oplossing voor het energieprobleem gezien. Wereldwijd zien we het tegenovergestelde gebeuren. In China wordt bijvoorbeeld wekelijks 1 Gigawatt extra aan kolencapaciteit bijgeplaatst. En in Nederland kijken we toe hoe in een rap tempo ons aardgas wordt opgestookt. We willen niet aan 'vieze' kolen, 'gevaarlijke' kernenergie, 'horizonvervuilende' windmolens en 'dure' zonnecellen. Maar de CV-ketel die u onlangs kocht, wordt in zijn 20-jarige levensduur grotendeels nog op Nederlands aardgas gestookt. Waar het gas voor de volgende ketel of micro-WKK vandaan moet komen, is onduidelijk. Naast gas en olie maken we steeds meer gebruik van kolen en uranium. Het aandeel van nieuwe energiebronnen zoals wind- en zonne-energie wordt in Nederland wel langzaam groter, maar mede door de alsmaar groeiende energievraag blijft dit aandeel relatief klein.

Om aan de huidige toenemende energievraag te kunnen voldoen, zullen we dus onze energieproductie moeten vergroten. Maar moeten we hierin wel investeren terwijl eigenlijk alles en iedereen aangeeft dat het met minder moet? Moeten we kolen- en kerncentrales bouwen terwijl het draagvlak (nog) tekort schiet?

Nieuwe maatregelen voor besparing laten op zich wachten. Tegen de tijd dat we een nieuwe regering hebben, is het energieverbruik in Nederland al weer gestegen. De discussie over 1 of 1,5 of 2% energie besparen moet nog beginnen. Deze percentages zijn overigens onvoldoende om met de huidige economische groei het totale energieverbruik te verminderen. De Europese Unie zou uitkomst kunnen bieden door strenge normen op te leggen. De vraag is of dit lukt en wanneer. Het bericht van afgelopen week dat het Europese energie efficiencyplan onder het Finse voorzitterschap waarschijnlijk niet tot een goed einde wordt gebracht lijkt aan te geven dat het nog wel even duurt.

De politiek zou haar besluiteloosheid een halt toe moeten roepen en eenduidig beleid moeten ontwikkelen dat gasverbruik vermindert en tegelijkertijd schone kolencentrales, kernenergie, windmolens en zonnecellen een goed toekomstperspectief biedt. Bovendien moet zij zich hard maken voor allerlei technologische energiebesparende innovaties.

Die zijn er namelijk genoeg, denk maar eens aan de energiezuinige bus van e-Traction of de schone auto van Greenpeace, die al tien jaar in de garage staat. Maar helaas worden die innovaties nog maar mondjesmaat toegepast. We weten van ons jaarcongres uit 2004 'Marktsucces van innovatiekracht' dat technologische innovaties pas succesvol zijn, wanneer de marktintroductie geslaagd is. De overheid moet in haar voortrekkersrol de vraag naar besparende technologieën bevorderen. Zij zou er goed aan doen om energiezuinigheid als een van de belangrijkste criteria op te nemen bij haar aanbestedingen.

Jasper van Alten is beleidsadviseur bij KIVI NIRIA

Op 12 oktober a.s. organiseert KIVI NIRIA het Smart Energy Mix congres op de Hogeschool Windesheim te Zwolle. In een van de workshops wordt de energiezuinige bus besproken. Op www.deingenieurs.nl/energie vindt een discussie plaats over energie